

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 16P/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121210998
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ildikó Vekrbauerová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7121210998.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: D. C., T.. XX.XX.XXXX, a Y. C., T.. XX.XX.XXXX, obe t. č. umiestnené v Reedukačné centrum v Y., H. XX, Y., obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Y., dieťa rodičov: matka J.W. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom t.č. bytom I. C. Č.. XX a otec neuvedený, v konaní o nariadení neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým dočasne umiestňuje maloleté deti: D. C., T.. XX.XX.XXXX a Y. C., T.. XX.XX.XXXX do Reedukačného centra H. Č.. XX, XXX XX Y., V.: XX XXX XXX, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 16P/10/2021 o nariadenie výchovného opatrenia.

II. Ukladá navrhovateľovi bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Y. (ďalej len „navrhovateľ“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 7.12.2021 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne umiestnil maloleté deti: D. C., T.. XX.XX.XXXX a Y. C., T.. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloleté deti“) do Reedukačného centra H. Č.. XX, XXX XX Y.. K návrhu boli pripojené aj rodné listy maloletých detí.

2. Maloleté deti pochádzajú z družobného pomeru matky J. C., T.. XX.X.XXXX s pánom C. H.. Otec maloletých detí v ich rodnom liste uvedený nie je. Matka maloletej D. a maloletého Y. má spolu 9 detí. V súčasnosti má prerušený výkon trestu odňatia slobody, nakoľko sa v danom čase starala o maloleté dieťa mladšie ako jeden rok. Termín dokončenia trestu navrhovateľovi nie je známy.

3. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil asociálnym správaním maloletých detí, ktoré sa v poslednom čase výrazne zhoršovalo. Maloleté deti sa potulovali v nočných hodinách, žobrali v meste, fajčili a užívali alkoholické nápoje. Navrhovateľ ďalej uviedol, že výskyt problémov ďalej akceleroval až tak, že bol ohrozený ich ďalší riadny psychický a sociálny vývin. Z uvedených dôvodov bolo maloletým deťom v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn.: 12P/40/2020 uznesením uložené výchovné opatrenie, ktorým boli dočasne odňaté z osobnej starostlivosti matky a bol im nariadený pobyt v Reedukačnom centre H. XX, Y. po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia.

4. Dňa 5.10.2021 vykonal úrad osobnú návštevu v zariadení reedukačného centra, kde boli s maloletými deťmi vedené rozhovory. Počas rozhovorov uviedli, že spočiatku sa adaptovali ťažšie, bolo im smutno za domovom, teraz už majú v zariadení kamarátov. Uviedli, že v minulosti, v čase kedy mali byť v škole boli na ihrisku. Ráno sa im vstávalo do školy ťažko, školu mali ďaleko od bydliska. Zo správy reedukačného centra vyplýva, že maloletá D. je žiačkou 5. ročníka. Pomaly si začína budovať stereotyp učenia, zlepšuje sa jej čítanie a slovná zásoba, vyžaduje pritom individuálny prístup učiteľa. Má výrazné nedostatky vo vedomostiach ale postupne sa zlepšuje, je snaživá a bádať u nej výrazný posun. Pred

prijatím do zariadenia maloletá nebola vedená k športu, netrávila voľný čas cvičením, a preto je jej pohybová výkonnosť na nízkej úrovni. Maloletá však športuje rada. Má slabo vyvinutú jemnú motoriku. V skupine dievčat je najmladšia, badať u nej príznaky úzkosti, je tichá, prejavuje menej rozhodnosti a vôle k sebaapresadzovaniu, je ľahko ovplyvniteľná, tendenčne sa prispôsobuje a nedokáže sa sama vyvarovať situáciám, ktoré jej spôsobia ťažkosti. K dospelým prejavuje rešpekt a dôveru, pozitívne reaguje na požiadavky pedagógov. Počas pobytu v zariadení neboli zaznamenané vážne poruchy správania sa, ktoré by nebolo možné ustriehnúť aj v domácom prostredí.

5. Maloletý Y. je žiakom 4. ročníka a takisto si začína pomaly osvojovať stereotyp učenia sa, zlepšilo sa jeho čítanie a slovná zásoba, grafomotorické zručnosti sa za sledované obdobie nezlepšili. Ak sa má naučiť väčšie množstvo učiva, odmietne to a do školy príde nepripravený. Jeho vzťah ku škole je skôr negatívny ako pozitívny. Zaostáva za normou, rozptýľuje sa. Je vedomostne sociálne zanedbaný, poznačený prostredím, v ktorom vyrastal. Maloletý je v zariadení priateľský, spoločenský, komunikatívny. Autority dokáže rešpektovať, už je menej situácií, kedy koná skratovo. Optimálne sa správa najmä v prítomnosti mužskej autority. U maloletého došlo k výraznej zmene, prejavy agresivity sa znížili, avšak agresivita je aj naďalej prítomná. V zariadení je najmladším dieťaťom. Maloletý veľmi rád športuje, aj keď je u neho pohybová výkonnosť na nízkej úrovni.

6. Navrhovateľ má za to, že výchovné opatrenie uložené Okresným súdom Košice I nespĺnilo svoj účel. U maloletých je potrebné zabezpečiť stabilizáciu ich psychického stavu, učiť ich vhodným formám správania sa a zodpovednému fungovaniu v súlade so spoločenskými normami, čo je dosiahnuteľné dlhodobým reedukačným procesom. Reedukačný proces u maloletých detí je potrebný najmä v oblasti zvnútorňovania presvedčenia, že vzdelávanie je dôležité, taktiež je potrebné pracovať na nadobudnutí sebaistoty, aby dokázali odolávať nežiaducim vplyvom okolia. V rozbehnutom reedukačnom procese je preto potrebné pokračovať. Nakoľko dňa 25.12.2021 uplynie uložené výchovné opatrenie a v reedukačnom procese je potrebné pokračovať, navrhovateľ žiada neodkladným opatrením opätovne umiestniť maloleté deti do Reedukačného centra H. Č.. XX, XXX XX Y..

7. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho prílohami ako aj s pripojeným spisom sp.zn. 12P/40/2020.

8. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 12P/40/2020 súd zistil, že uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 12P/40/2020-9 zo dňa 16.9.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletým deťom dočasne nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre H. Č.. XX, Y., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vo veci samej bolo uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 12P/40/2020-85 zo dňa 2.6.2021 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie, ktorým boli dočasne odňaté z osobnej starostlivosti matky a bol im nariadený pobyt v Reedukačnom centre H. Č.. XX, Y. po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletým ako aj za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane matky. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.6.2021.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

12. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

18. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

19. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

20. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

21. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

22. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

23. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

24. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

25. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

26. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

27. Podľa čl. 1 základných princípov CMP, súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

28. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len "zariadenie na výkon rozhodnutia súdu"), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

29. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva za splnenia akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie naliehavosti potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Vyhodnotenie pomerov, či a kedy je takáto dočasná potreba úpravy daná, je ponechaná výlučne na úvahu súdu, zároveň je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníkov nariadením neodkladného opatrenia. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je najdôležitejší záujem maloletého dieťaťa, preto sa súd nesmie obmedziť iba na skúmanie splnenie formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia ale musí dôsledne zvažovať, čo je skutočne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

30. Súd je toho názoru, že v záujme maloletých detí je, aby nebol ohrozený ich ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania.

31. V danom prípade súd vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Maloleté deti sa nachádzajú v reedukačnom centre od 5.10.2020, kde ich správanie, vývoj a schopnosti sa zlepšujú. Súd má za to, že pre zachovanie priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletých detí je potrebné opakované dočasné nariadenie pobytu v tomto zariadení, nakoľko počas neho maloleté deti napredujú. Súd hodnotil účinnosť výchovného opatrenia uloženého v konaní sp.zn. 12P/40/2020 a dospel k záveru, že reedukačný proces u maloletých síce plní svoj účel, avšak k dosiahnutiu trvalého progresu je potrebné maloletým deťom zabezpečiť dlhší pobyt z dôvodu zastabilizovania novo osvojených životných návykov. V prípade nepredĺženia pobytu v reedukačnom zariadení má súd za to, že správanie maloletých detí a ich zvyky súvisiace s učením by mohli opäť nabráť negatívny smer, čím by došlo k ohrozeniu psychického a sociálneho vývinu. Súd návrhu vyhovel najmä s ohľadom na ich predchádzajúci spôsob života a na zaostávajúce zručnosti, s ktorými do zariadenia prišli. Umiestnenie maloletých detí v reedukačnom zariadení má potenciál pripraviť ich a napomôcť im získať potrebné schopnosti a zručnosti pre riadny život.

32. Toto uznesenie je v zmysle § 367 ods. 3 CMP vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.